BIULETYN KOWIEŃSKI

Nr. Wilno, dnia 12 sierpnia 1936 r. 1489.

T r e ś ć n u m e r u:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ. Dział.Str.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

K r o n i k a .

x

x x

Wydawnictwo informacyjne Instytutu Naukowo-Badawczego Europy Wschodniej. (Referat Litewski).

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

1/. "LIETUVOS ZINIOS" O STOSUNKACH LITEWSKO-ANGIELSKICH. "L.Aidas" Nr. 146 z 4.VIII.1936 r. Artykuł p.t. "Stosunki z Anglją".Streszczenie:

W tych dniach gościła w Litwie delegacja przemysłowców i handlowców angielskich. Anglicy nie są w Litwie częstymi gośćmi. W związku z tem należy ich zainteresowanie Litwą i Nadbałtyką wysoko cenić. Wizyta delegacji jest przez to doniosła, że członkowie delegacji bezpośrednio chociaż krótko nawiążą kontakt z Litwą i Litwinami, co ma wielkie znaczenie. Od pewnego czasu Litwę łączą z Anglją więzy handlowe. W litewskim handlu zagranicznym zajmuje Anglja pierwsze najważniejsze miejsce. Stosunki te wciąż się rozwijają i wzmacniają. Oczywiście w angielskim handlu zagranicznym litewski import stanowi tylko drobny odsetek. Jednak Anglja jako kraj bardzo praktyczny ocenia wszelkie stosunki pozytywnie, co jest cechą godną pochwały. Dla Litwy dobre stosunki z Anglją są doniosłe również przez to, że Anglja jest przedstawicielką prawa, sprawiedliwości i pokoju, co obecnie jest rzeczą ważną w stosunkach międzynarodowych, gdzie panuje chęć oparcia się na zasadach siły fizycznej. Autorytet angielski oddziaływuje dodatnio w międzynarodowem życiu.

Należy sądzić, że wizyta angielskich przemysłowców jeszcze bardziej wzmocni dobre stosunki Litwy z Anglją i odda usługę celom i zadaniom, do jakich dążą nietylko poszczególne ceniące pokój i sprawiedliwość kraje, lecz również cała pokojowa ludzkość. /A-2/.

2/. PRASA LITEWSKA O PODPISANIU UMOWY HANDLOWEJ Z NIEMCAMI. "L.Aidas" Nr.360 z 7.VIII.1936 r. Artykuł p.t. "Po podpisaniu umowy handlowej z Niemcami".Streszczenie:

Wiadomość o pomyślnem zakończeniu rokowań handlowych między Litwą a Niemcami spotkał ogół litewski niewątpliwie z wielkiem zadowoleniem. Mimo, że obecnie litewski handel zagraniczny przystosował się już do nowych warunków, jakie się wytworzyły po zamknięciu rynku niemieckiego dla litewskich produktów, jednak brak normalnych stosunków handlowych z najbliższym sąsiadem zachodnim Litwy, który dawniej zabierał połowę litewskiego eksportu, ujemnie w ostatnich czasach oddziaływał na litewskie życie ekonomiczne. Pozatem wprowadzone w Niemczech ograniczenia względem tranzytu litewskiego, czy też całkowity zakaz tego tranzytu, mocno utrudniały rozwój litewskich stosunków handlowych z takiemi krajami jak Austrja, Szwajcarja, Czechosłowacja. Dlatego też pierwsze wiadomości o podpisaniu w dniu 5-go sierpnia r.b. umowy handlowej z Niemcami były w Kownie ocenione jako krok w kierunku znacznego odprężenia w lit. życiu ekonomicznem.

Układ litewsko-niemiecki istotnie obejmuje najważniejsze kwestje litewskich stosunków handlowych z Niemcami: uregulowanie handlu, rozrachunki za sprzedane towary, porozumienie weterynaryjne, wreszcie umowę w sprawie małego ruchu granicznego. Znaczenie całego tego układu dla stosunków między obu krajami zależeć będzie jak zwykle od tego, jak ten układ będzie wykonywany. Duch pojednawczy, jaki się przejawił w czasie rokowań, pozwala przypuszczać, że Litwini są w przededniu ógólnego wyrównania stosunków handlowych z sąsiadem zachodnim. W takich warunkach zaś również na perspektywie realizacji nowych umów winni Litwini patrzeć optymistycznie. Życzyć należy, by te umowy były istotnie krokiem naprzód nietylko w dziedzinie współpracy ekonomicznej, lecz również w dziedzinie wzajemnego porozumienia politycznego, a przez to przyczyniły się do ógólnej sprawy pokoju.

"XX Amžius" Nr.39 z 7.VIII.1936 r. Artykuł p.t. "Po podpisaniu umów".Streszczenie:

Długotrwałe rokowania z Niemcami zostały zakończone porozumieniem. Przy tej okazji należy skonstatować, że wiadomość o porozumieniu powitana była z zadowoleniem przez sfery gospodarcze i społeczeństwa obu krajów. Zadowolenie to jest całkiem uzasadnione, gdyż to co mogą dać wyniki rokowań jest naturalnym rezultatem stosunków sąsiedzkich między obu krajami. Porozumienie umożliwi wznowienie, a raczej uintensywnienie stosunków gospodarczych. W związku z tem wszystkiem należy zawarte umowy oceniać pozytywnie. /A-6/.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

3/. ZMIANY PERSONALNE W PIŚMIE "VAKARAI". "XX Amžius" z 10.VIII.1936 r.: Wiele osób jest niezadowolonych z objęcia redakcji "Vakarai" przez Rastenisa. Podobno przejdzie on do Gubernatury- a redaktorem pisma zostanie doradca prawny Ignacy Szejnius. Mówi się również o ustąpieniu redaktora jednego z wielkich pism kowieńskich. /C-18/1/.P.

4/. ZGON LITEWSKIEGO LITERATA ANDRUKAJTISA. "XX Amžius" z 10.VIII.1936 r.: W tych dniach zmarł od tyfusu brzsznego pisarz i dziennikarz litewski Wł.Andrukajtis. Zmarły w ciągu dłuższego czasu pełnił obowiązki wiceredaktora organu szaulisów "Trimitas". /C-16/1/.P.

5/. REWIZJE I ARESZTY WŚRÓD LUDOWCÓW. "L.Naujenos" Nr.171: Przed paru tygodniami policja przeprowadziła rewizje u kilku młodych działaczy byłej partji ludowców, którzy po zamknięciu partji nie przestali roboty partyjnej. Po rewizji kilkunastu młodych ludowców zostało aresztowanych i przeprowadzono śledztwo w ich sprawie. Wśród aresztowanych znajdują się : były administrator partji prawnik Mackiewiczus, bracia Klimawiczusowie , kilku agronomów i in. Departament Bezpieczeństwa przeprowadził już dochodzenie w tej sprawie i zebrane materjały przekazał sędzemu śledczemu do spraw szczególnej wagi J.Nawickasowi. /C-5/. P.

6/. UKARANIE REDAKTORA "XX AMŽIUS" . "L.Naujenos" Nr. 158.: "L.Naujenos" podają, iż naczelnik powiatu kowieńskiego za wykroczenie przeciwko ustawie prasowej ukarał redaktora dziennika "XX Amžius" ks.Prunckisa grzywną w wys. 500 litów. /C-18/.P.

7/. ZATWIERDZENIE KIEROWNICTWA UNIWERSYTETU KOWIEŃSKIEGO. "L.Žinios" z 6.VIII.1936 r.: Prezydent Państwa zatwierdził nowe kierownictwo Uniwersytetu W.W. w osobach: - rektor - prof. Roemer, prorektor , prof. Purenas , sekretarz - prof. Błażys. /C-29/.P.

8/. ZMIANA NA STANOWISKU DYREKTORA DEPARTAMENTU LEŚNEGO. "L.Žinios" z 6.VIII.1936 r.: Na dyrektora Dep.Leśnego został wyznaczony dyrektor Leśnej Szkoły w Olicie Antoni Rokujża. /C-16/.P.

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

Kronika.

9/. "VILN.RYTOJUS" O ZAWIESZENIU I ZAMKNIĘCIU ODDZIAŁÓW T-STWA ŚW. KAZIMIERZA. "Viln.Ryt." z 7.VIII.1936 r.: Zawieszone zostały oddziały T-stwa św.Kazimierza w Tryburciach, II Michałowie, III Kanciaginie , Mieciunach, Stuglach, Kaściukach, Rogowszczyźnie, Pojurgiszkach, Dudach, Zujkach i Kretonach pow.święciańskiego. Zamknięte zostały oddziały w Antonach i Wielkich Kukuciach pow. święciańskiego. /H - 4/12/.

-----oOo-------